

Dr. Tóth Béla szoboravató ünnepsége Püspökladányban

100 éve született a hazai nyárfakutatás nemzetközileg elismert kutatója

2021. november 10-én Püspökladányban, a Soproni Egyetem Erdészeti Tudományos Intézetének Püspökladányi Kísérleti Állomásán került sor dr. Tóth Béla szobrának ünnepélyes avatására.

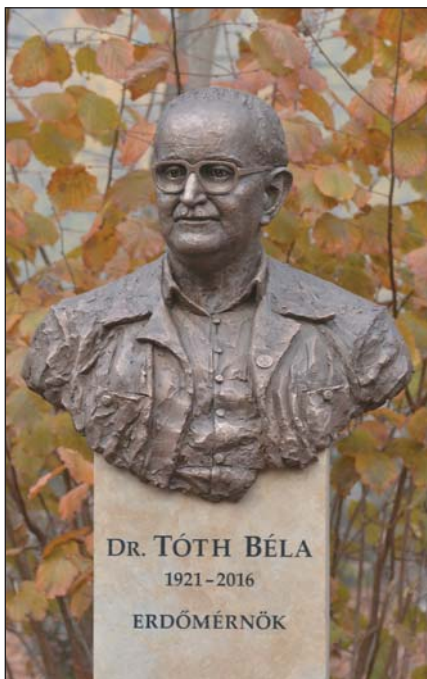
Az ünnepségen részt vett *Zambó Péter*, az Agrárminisztérium erdőkért felelős államtitkára, *dr. Borovics Attila*, a Soproni Egyetem Erdészeti Tudományos Intézetének főigazgatója, *Tóth Lajos* Püspökladány város polgármestere, *Csiha Imre*, az Alföldi Erdőkért Egyesület elnöke, valamint *dr. Tóth Béla* családtagjai. A rendezvényen képviselték magukat az alföldi erdőgazdaságok munkatársai, magánerdő-gazdálkodók, régi ismerősök, barátok, mindazok, akik ismerték és tisztelték Tóth Béla emberi nagyságát, szakmai munkásságát.

A megjelenteket *dr. Keserű Zsolt*, a Soproni Egyetem Erdészeti Tudományos Intézetének osztályvezetője köszöntötte. Ezt követően elsőként Zambó Péter osztotta meg előadásában ünnepi gondolatait.

Az *államtitkár* ünnepi beszédében elmondta, hogy az elmúlt fél évszázadban a hazai nyárfakutatás és a síkvidéki termőhelyek fásítási lehetőségeinek feltérképezése jelentősen hozzájárult az erdőterületek növeléséhez, és ezáltal a jobb életlehetőségek megőrzéséhez az alföldi tájakon.

Méltatta Tóth Béla nyárfakutatás során elért eredményeit, kiemelve az általa létrehozott kísérleti hálózat jelentőségét. Beszélt a kutató szelekciós nemesítésben elért eredményeiről, kiemelve a puszta szil fajtát, mely ma is jelentős szerepet játszik a kedvezőtlen adottságú területek fásításában (kopárfásítások, zöldövezeti fásítások).

Az államtitkár beszélt a klímaváltozás negatív hatásainak mérséklését elősegítő intézkedések fontosságáról, ebben a jövőben előremutató lehet a Soproni Egyetem és az Erdészeti Tudományos Intézet közös, szervezeti szinten való együttműködése, mely az erdészeti kutatás és az oktatás területén egyaránt egy stabi-

Dr. Tóth Béla bronz mellszobra

labb, tervezhetőbb jövőt eredményezhet.

Zambó Péter elmondta hiszi, hogy a szobor jó helyre és jó társaságba került. Jó helyre, hiszen Béla bácsi szerencsésen hosszú életéből 50 évet aktívan dolgozott itt a Farkasszigetben, ahova később is vissza-vissza járt, figyelemmel kísérve és segítve a fiatalabb kutatók munkáját.

A szobra jó társaságba is került, hiszen itt található a közelben *Kaán Károly* szobra, aki megálmodta ezt az alföldi szikkkísérleti állomást. Az I. világháború lezárását követően, a kialakult fahiány miatt megindult Alföldfásításhoz kellett az erdészszak tudás és a kísérleti helyszín. Ehhez pedig Püspökladányban a Farkassziget jó választásnak tűnt, hiszen ezen a területen megtalálható a szikes talajok szinte minden jellegzetes típusa.

Itt áll *Magyar Pálnak* is a szobra, aki ennek az állomásnak az első vezetője volt, az ő feladata volt eldönteni a fásítható alföldi talajtípusokat és ehhez megtalálni az alkalmas fajokat.

Néhány méterre Tóth Béla szobrától található *Tury Elemér* szobra, akinek elévülhetetlen érdeme volt, hogy már az 1930-as években megindulhatott több ezer hektáron a szikkfásítás.

Az alföldfásítás nemzetköziesítése területén is biztosan egyetértettek volna: hiszen Tury Elemér az 1936. évi IUFRO kongresszus terepi bemutatóját szervezte meg Püspökladányban, míg Tóth Béla 60 évvel később, 1996-ban szervezte meg a Nemzetközi Nyárfabizottság XX. ülését Magyarországon, ahol a szervezet tiszteletbeli örökös elnökévé is megválasztották.

Zambó Péter államtitkár (AM) ünnepi beszédében méltatta a szakmai eredményeket

Dr. Borovics Attila főigazgató (SOE ERTI) a kutatói munkásságát ismertette beszédében

Az államtitkár elmondta, hogy Tóth Béla szobrának elkészítésével és felavatásával teljessé vált a püspökladányi szikkkísérleti kutatás panteonja.

Dr. Borovics Attila főigazgató ünnepi beszédében Tóth Béla szakmai pályafutását méltatta. Előjáróban megjegyezte, hogy 1921 „jó évjárat” volt, hiszen abban az évben olyan nagy erdészutatók születtek, mint Tóth Béla, Halász Aladár, Járó Zoltán és Szőnyi László.

Borovics Attila részletesen beszélt Tóth Béla szakmai pályafutásának mérföldköveiről, kezdve a kutatói életpályája előtt a gyakorlatban eltöltött 10 esztendővel, amely tapasztalatot Béla bácsi a kutatói pályafutása során mindig jól kamatoztatta.

A gyakorlatban, a tő mellett dolgozó kollégákkal mindig jó szakmai kapcsolatot ápolt, őt magát is gyakran illették a „tő melletti tudós” jelzővel. Tóth Béla részt vett a Járó Zoltán nevéhez köthető termőhely-típológiai-rendszer megalkotásában, a hazai szikes és kötött talajú síkvidéki tájak erdészeti értékelését és erdőművelési technológiáját dolgozta ki.

Kiváló nyelvérzékének köszönhetően – több nyelven beszélt folyékonyan – számos külföldi tanulmányúton vett részt, ahol a megszerzett elméleti és gyakorlati tapasztalatokat hazai környezetben tudta hasznosítani.

800 hektáros nyár kísérleti rendszert hozott létre, melyből 300 hektárt nyugdíjas éveiben létesített. Ehhez kapcsolódik és rendkívüli aktivitását, munkabírást jól tükrözi, hogy már nyugdíjas

éveiben gyakran mondta, hogy „nyugdíjba mentem ugyan, de nem nyugalomba”.

Nyárfakutatói munkássága során mintegy 110 db nyárklónt vizsgált fajtakiválasztó és fajta-összehasonlító klónkísérletekben. Nemesítői munkássága során számos, ma is köztermesztésben lévő nyár és fűz fajta nemesítésében vett részt.

Gazdag publikációs tevékenységét jól tükrözik a számok, több mint 170 szakcikk, 5 önálló könyv, 20 könyvrészlet és több mint 200 szakmai (terepi) bemutató fűződik a nevéhez. Borovics Attila ünnepi megemlékezése zárásaként megjegyezte, hogy Tóth Béla szakmai alázata,

elhivatottsága, mentalitása követendő példakép az utókor számára.

Dr. Tóth Béla fia, *Ifj. Tóth Béla* a család nevében köszönetet mondott a rendezvény szervezőinek, a szobor készítőjének, a támogatóknak, hogy a szobor elkészülhetett, méltó emléket állítva édesapja életművének.

Dr. Kovács Gábor nyugalmazott vezérigazgató és Bagaméry Gáspár nyugalmazott OMMI főfelügyelő hozzászólásaikban megemlékeztek Tóth Béla munkásságáról, felidéztek egy-egy emléket, hiszen mint gyakorlati szakemberek mindketten jól ismerték munkásságát, jó szakmai és emberi kapcsolatot ápoltak Tóth Bélával, a „szíki emberrel”.

Az ünnepség zárásaként a szobor leleplezésére került sor. A szobrot Zambó Péter államtitkár, dr. Tóth Béla családtagjai, valamint Rásó János kísérleti állomásvezető mutatták be a megjelenetek számára.

A szobor méltó emlék és elismerés, tisztelet dr. Tóth Béla munkássága előtt. A Püspökladányi Arborétum közelmúltban felújított, szép, gondozott területén kapott helyet, közel ahhoz az épülethez, amelyben évtizedekig élt családjával. A szobor Győrfi Ádám szobrászművész alkotása, amely az Agrárminisztérium támogatásával készült el.

Dr. Borovics Attila,
főigazgató, SOE ERTI

Dr. Keserű Zsolt,
osztályvezető, SOE ERTI

Fotók: **Ábri Tamás** (SoE ERTI)

Dr. Tóth Béla leleplezett szobra mellett a családtagjai és a szobor készítője, Győrfi Ádám szobrászművész